

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Brasiliensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66783](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66783)

PROVINCIA
BRASILIENSIS.

CONSTAT Brasiliæ Prouincia
Societatis domicilijs octo, in qui-
bus Socij centum triginta septem
habitant in vniuersum, In Baya-
censi Collegio septuaginta quinq.
In Collegio fluminis Ianuarij vi-
ginti, In Pornäbucensi sexdecim,

In Residētia S. Vincētij septē, In Residentia Piratinin-
gensi quattuor, In Residentijs Spiritus Sancti, Portus
securi, & Ilbearum, in his singulis seni commorantur.
E vita excessere tres. Ad Societatem quinque sunt
aggregati.

COLLEGIUM BAYACENSE.

N Vllus nostra patrumque memoria fuit hoc, an-
nus corporibus agrisq. fædior, nullus itē animis
salubrior, vt videatur Deus rerum temporalium cari-
tatem, læta spiritualium messe compensare voluisse.
Vtrūmq. perstringam breuiter. Sub initium veris tan-
ta coorta tempestas est, vt numquam his locis maiores
aquas fuisse constet, siquidem alicubi ipsi etiam colles
dicuntur subsedisse: Typhones præterea venti per eos
dies

dies erumpentes non solum maria uehementissimis fluctibus commouerunt, sed rapidis etiam uorticibus procerissimas arbores procul exstirparunt, omniaq. fœda clade protriuerunt. Hanc sæuam temporum procellã sæuior pestilentia excepit, quæ in hac barbarie ita perbacchata est, ut in vnã huius vrbis ædem maximam duodeni diebus singulis mortui inferrentur; ut alios interim taceam, qui vel in alijs templis ad sepulturam dati sunt, vel quod ethnici essent, in agris siluisq. humo utcumque contegebantur: In vno quidem pago, cui nos præsumus, ipso bidui spatio sexcenti sunt extincti. Exciuit hæc publica calamitas sex e nostris Sacerdotibus, qui fratribus totidem comitibus, vniuersam oram magno cum vitæ discrimine lustrarunt, singulis quippe multa passuum millia, eaq. mari non admodum pacato percurrentia erant. Verum & ijs, & ceteris qui in vrbe subsederant, præclare constitit laborum suorum fructus; per eam enim occasionem bis mille & quingenti sunt exceptæ confessiones, & quidem pleræq. eorum, qui triginta vel quadraginta ipsos annos, aut etiam numquam in vita crimina expiauerant; plus mille trecenti sacro baptisinate abluti; 330. legitimis inter se nuptijs iuncti sunt.

Raris mons est altissimus in interiore Brasilia, distat ab vrbe Baya 500 passuum millibus, porro à meridie in septentrionem 90. protenditur: huius incolæ qui sane frequentes sunt, per inuia & prærupta itinera peritos regionum miserunt ad nos, cupere se sedem in has oras transferre, sed ab hostibus prohiberi, qui itinera obsiderent. Missus sacerdos est e nostris, comi-
te fra-

te fratre quodam, qui cum ipsis Rariensium hostibus ageret, ut per suos fines eos ire paterentur, nouæq. coloniæ deducendæ præcesset. Iter eo pœne inexplicabile est per vastissimas solitudines; passim fluminibus occurrentibus periculosum; rerum præterea omnium inopia vix tolerabile, quippe viatores non raro venenatis serpentes resciri coguntur. Ac frater quidem hisce itinerum difficultatibus cum in grauem morbum incidisset, in Indorum pago substitit barbarorum hominum linguaq. admodum diuersa, ut nutibus semper vitendum fuerit, a quibus tam humaniter tractatus est, ut ipse Dux curam eius adolescentibus aliquot aucupij, venationisq. laude præstantibus nominatim demandarit. Quæ is curatione breui conualuit, Patremq. Rari assuetus est, qui cum à Rariensium hostibus impetrasset, ut per suos fines liberum transitum darent; quæ ad eam profectiõnem necessaria viderentur, diligenter comparabat. Cum autem ad iter omnia expedita essent, Hibrides (genus id est Indorum Lusitanis mistum Mamaluccos nostrates vocant) rem totam disturbare aggrediuntur. Hi enim Indorum simplicitati mirifice illudere soliti, agre videlicet ferebãt, eos alio migrare; quod suis artificijs ac fraudibus inter nos locum non futurum intelligerent. Itaq. plebi se insinuant, eosq. ne Patri se credant, multis mendacijs deterrēt. quibus mendacijs onerata multitudo, barbaræ præsertim ac suspiciosa facile persuasum est, ut profectiõnis consiliũ abiceret. Ducenti dumtaxat in sententia persistere, qui Patre duce, Iulio tandem mense in hos pagos peruenerunt, communiq. omnium gratulatione sunt excepti.

Fluminis Ianuarij ciues multis ante nostris officijs obstricti, nouo & insigni beneficio nobis hoc anno sunt obligati. Quo enim tempore Gubernator cū vniuersa fere ciuium multitudine, ad hostes debellandos in interiora regni profectus est; tres Gallorum hæreticorum naues in huius vrbis conspectum se dederunt. Ii cum pluribus tormentorum significationibus Zoenses ueteres Gallorum socios frustra euocare conati essent, passis velis per Ianuarium flumen urbi appropinquant. Perterruit ea res plurimum vacuam militibus ciuitatem, præsertim cum per eos dies fictus rumor dissipatus esset, male pugnatum esse, nostrosque ab hostibus plane uictos ac deletos. Itaq. cum non modo ad expeditionem, sed ne ad stationes quidem satis uirium esset; ipsa Gubernatoris uxor, dux agminis mulierum, pro manibus armatorū militū cohortis speciē hostibus exhibuit: Maxime autem Administratoris, quē legatū urbi discedens Gubernator præfecerat, opera eo die exstitit: in quo omnium iudicio neq. prudentis ducis, neq. optimi pastoris officium desideratū est. Neq. uero in ea trepidatione cessatum est à nostris, partim enim domi precibus apud Deum uacabant, partim Administratori præsto erant: ipsi trabes, saxaque in loca opportuna humeris subuehere, atq. ex domestica supellectili, quæcumque ad urbis defensionem necessaria uiderentur, ultro proferre, ceteris animos addere, & alia, quæ in tanto tumultu res posceret, mune-
ra

ra omnia impigre obire . Interea cum hostes contento cursu peterent urbem , unica tormenti significatione subditere iussi, uela submiserunt, pacisque insignibus prætensis, legatos cum litteris ad Administratorem mittunt; qui cum in urbem recepti non essent, ceteri sublatis ancoris digressi sunt . Ac diuinitus quidem factum est, ut hostes non ultra contenderint, isque expugnatio urbis difficilior uisa sit ; etenim si propius naues applicassent, præliumque commissum esset: communis omnium opinio est , urbem nequaquam teneri potuisse: verum Dei Opt. Max. clementia ea mens hostibus adempta est. Hoc igitur beneficio sic nobis ciuitatem deuinximus, ut se nobis uitas fortunamque omnes debere uulgo profiteantur.

COLLEGIVM POR-

nambucense.

POrnambucensis agri mæsis hæc ferme est. Vir nobilis tanto ære alieno erat oppressus, uix ut uideretur spes fore, ut aliquando liberaretur, præsertim cum nouis semper usuris æs alienum augetur in dies. is nostrorum opera, neque sane magna rei familiaris iactura, debitum uniuersum dissoluit; Multa fraudata suis dominis restituta sunt, in his aureorum duo milia. Disturbauerat Sacerdos e nostris nefarium cuiusdam contractum : qua re is ira incensus, iniuriam se ulturum professus est: tandem multis conscientie stimulis concitatus, patrem ipsum adiit, ueniamque petens criminibus ab eo expiatus est. Alter cum modis
omni-

omnibus fratris interfectorem iudicio persequeretur, neque ab eo consilio deduci potuisset; nostrorum tandem suasu omnia Deo permisit. Alius pellicem in uxorem duxit, cum qua viginti annos, & plus eo turpiter vixerat. Multorum praeterea inopia, Virginisq. vnius pudicitiae, corrogatis eleemosinis consultum est.

RESIDENTIA ILHEARVM.

Quae in Residentia Ilhearum, & ceteris, quae ad australem plagam positae sunt, nostri ordinis homines gesserint, nobis non omnino exploratum est, eo quod eorum litterae minime ad nos hoc anno peruenerint. Illud vero constat fama perfertur Ilheares D. Georgij Martyris beneficio (cuius os a R. P. Generali sexto ab hinc anno illuc missum est) grauissimo hoste liberatos esse. Res autem sic se habet. Aymures genus est hominum ne an ferarum? crudelissimum, quippe qui pueros puellasq. viuētes videntesq. membratim mandunt, caesoq. praegnantium mulierum utero infantes extrahunt, quos verubus assatos in ipsorum parentum conspectu crudeliter vorant. Cum his ergo Aymuribus Ilheares superioribus annis ita bellum gessere, ut plures semper ex ipsis desiderarentur: sed ubi os Martyris eod delatum est, belli se fortuna ad nostros inclinavit. multis enim secundis praelijs confectis, Lusitani nullum, Ilheares admodum paucos amiserunt ex suis; adeo ut in multos annos debellatum videatur. Id vero vulgo omnes pro sua pietate ac religione vnius Sancti Georgij me-

gij meritis acceptum referunt ; cuius anniuersarium
diem summa veneratione rite celebrant . Ex priuatis
præterea litteris (publicæ enim vti dixi desiderata
sunt) cognitum est quingentos ad Christi ecclesiam
aggregatos , ac totidem criminibus confessione purga-
tos : multa quoque dona , tum in templi ornatum ,
tum ad nos alendos collata ; atque in his
aureos centum viginti , quibus sacræ
vestes aliquot confe-
ctæ sunt .

PRO-